

Knihovnicko-informační zpravodaj U Nás

Vyšlo: 26.6.2006

Číslo: Ročník 16 (2006), Číslo 2

Sekce: Šumné knihovny

Název článku: Jak jsem se nechtěně stala knihovnicí na Žernově

Autor: Marie Jirková

Zdroj: <http://unas.svkhk.cz/clanek.asp?id=686>

Jak jsem se nechtěně stala knihovnicí na Žernově

Marie Jirková

Obec Žernov se nachází v okrese Náchod, v bezprostředním sousedství Babiččina údolí, na kopci s krásným rozhledem jak na Ratibořice, tak také na Orlické hory a na druhé straně na Krkonoše. Ve 123 domech zde žije přibližně 220 stálých obyvatel a vedle nich početná skupina chalupářů. Dostí značnou nevýhodou je skutečnost, že zde není mateřská škola ani škola základní, takže děti musejí autobusem dojíždět povětšinou do 5 km vzdálené České Skalice. Přesto je zde určitá občanská vybavenost, která lidem život usnadňuje a zpříjemňuje. Je to obchod s potravinami, hospoda, obecní sokolovna, barokní kaple, velmi aktivní sbor dobrovolných hasičů i obecní knihovna. Výraznější uměleckou památkou je na návsi zbudovaný pomník dvaceti spoluobčanů padlých v první světové válce.

Nepocházím ze Žernova jako můj manžel, ale coby žernovské chalupářce mně nebyl cizí. Před pěti lety jsem se sem přistěhovala natrvalo do domku po rodičích. Po pravdě řečeno, stěhováním na vesnici jsme nadšená nebyla, protože jsem přicházela z Hradce Králové, kde jsem téměř po čtyřiceti letech zanechala přátele a známé, své různé aktivity a hlavně jsem si v novém prostředí nedovedla svůj další život představit.

Po krátké době se na mě zdejší pan starosta obrátil s prosbou, abych se ujala vedení knihovny, pro kterou bylo vyhrazeno místo v právě zrekonstruovaném Obecním úřadě. Po menším váhání jsem přikývla, aniž bych tušila, co mě čeká. Světlá prostorná místnost, krásný nový nábytek a regály, které zhotovil místní truhlář, odpovídající sociální zázemí. Tento první dojem byl velice příznivý. Chybělo zde však to podstatné: knihy, které byly po celou dobu přestavby složeny na provizorním místě.

Teprve nyní, s pomocí několika místních ochotných lidí, jsme je začali vozit na místo, čímž začíná moje práce knihovnice. Den co den, po tři měsíce, za vydatné pomoci mého manžela, jsme se pohybovali mezi nahromaděnými bednami knih, které jsem třídila, čistila, zařazovali, některé také vyřazovali a hlavně vypracovávali jejich seznamy na počítači. Knižní fond je poměrně starý, protože knihovna zde má dlouholetou tradici. Jsou zde knihy z bývalé školy, která byla zrušena již v roce 1963, knihy z hasičské knihovničky a především z bývalé Místní lidové knihovny, která zde začínala pracovat na počátku minulého století.

Uvědomila jsem si, že ve venkovských podmínkách nebude možné čekat na čtenáře, ale že budu muset jít za nimi. Vzhledem k tomu, že ze své dřívější profese mám vztah k dětem, začala jsem pro tuto věkovou skupinu obyvatel a také i pro jejich rodiče, ještě před slavnostním znovuotevřením knihovny, vymýšlet přitažlivou akci. Bylo před Velikonocemi, proto jsem chtěla spojit otevření knihovny s velikonoční výstavou, kde by děti a rodiče vystavovali výrobky zhotovené v knihovně.

Jelikož jsem obyvatele Žernova příliš neznala, osobně jsem je všechny obešla s pozvánkou, abych je nejenom na tuto akci pozvala, ale také s nimi navázala bližší kontakt. Pan starosta nám ochotně propůjčil zasedací místnost na OÚ, kam již první den přišlo 18 dětí s rodiči vyrábět různé velikonoční předměty. Další den přišlo 20 větších dětí. Dospělí přinesli i výrobky, které sami vyráběli

doma. Považovala jsem to za velký úspěch. Nainstalovala jsem výstavu a 6. dubna 2001 se slavnostně otevřela knihovna a v zasedací místnosti i velikonoční výstava za účasti pana starosty a členů zastupitelstva. Přišlo 77 lidí. Před Vánocemi téhož roku jsem uspořádala další výstavu s vánoční tematikou, samozřejmě se zapojením dětí a obyvatel Žernova. To již přišlo do prostor OÚ a knihovny 111 návštěvníků.

Tyto a další podobné akce mně napomáhají rozvíjet přátelství a přispívají k tomu, že děti i dospělí si nechodí do knihovny jen vypůjčovat knihy, ale seznamují se zde i s historií svého kraje a s dějinnými mezníky našeho národa, se kterými je rád seznamuje můj manžel -velký milovník historie. Děti zde hrají šachy, člověče, nezlob se, pexeso, některé kreslí a malují. Velkým přínosem je počítač a internet, který je pro všechny zdarma. Malým dětem občas zahrají divadlo, čteme si společně knihy na pokračování, např. z tvorby H.CH. Andersena, z Babičky a z různých vhodných knih s požadovanou tematikou.

Učíme se zdobit kraslice, plést pomlázky, vyrábíme ozdoby, kterými zdobíme před Vánocemi stromy u kaple, kde se každoročně koná vánoční koncert. Na konci prázdnin se scházíme na prázdninové kreslení, kdy děti ztvárňují své zážitky z prožitých prázdnin nebo i ze své četby. Pro lepší paměť všechny aktivity zaznamenávám do kroniky knihovny.

K vítání narozených občánků v obci jsem připravila s dětmi výzdobu do zasedací místnosti OÚ. Opět malování, lepení, skládání z papíru atd.

V knihovně je čas i na diskusi, svěřením se a řešení různých problémů, na pohlázení po duši, ale i po tváři. V současnosti je zapsáno 26 dětí do 15 let a 40 osob od 15 do 80 let. Ani starší lidé nepohrdnou vlídným slovem a popovídáním o běžném životě. A jak čas plyne, splynula jsem i já se svým novým prostředím.

Obecní knihovna již na některé akce kapacitně nestačí, a proto musíme využívat i místní hospodu k různým vánočním a velikonočním posezením, která připravuji vždy s kulturním programem. V režii knihovny jsou i přednášky s ekologickým zaměřením, přednášky poznávacího charakteru apod. Účast bývá v nekuřáckém prostředí 60 – 120 lidí včetně dětí. Každé takovéto akci vždy předchází osobní návštěva s pozvánkou.

Ještě bych se ráda zmínila o poslední výstavě „Vánoce 2005“. Kromě dětské tvorby jsme v knihovně zpívali koledy, vyprávěli si vánoční příběhy a zvyky. Místní lidé na požádání přinášeli zhotovené vánoční výrobky a ozdoby. Výstavu jsem na OÚ instalovala celý týden do dvou místností a na schodiště. V třetí místnosti bylo připraveno pro návštěvníky výstavy malé pohoštění skládající se z kávy, čaje a cukroví, které upekly místní obětavé kuchařky. Můj manžel dbal na to, aby každý návštěvník prošel i touto místností a využil příležitosti posedět v příjemném prostředí, pohovořit si se známými, zhodnotit výstavu a ochutnat alespoň něco z nabízených dobrot.

Na výstavě bylo možné zhlédnout vyrobené jesličky, dětmi namalované typické vesnické chaloupky, které dokreslovaly ráz českého betléma, zhotovené ovečky, betlémy z perníku, adventní věnce, zvonce, zasněžené větve, výrobky uměleckého kováře, krásné vystřihovánky z papíru s vánoční tematikou a mnoho dalších věcí. Výstava trvala tři dny, během nichž jsem mohla přivítat 197 lidí. Po celou tuto dobu místní rozhlas hrál vánoční koledy.

Každé takovéto akci předchází nejenom pečlivá příprava, ale také osobní kontakt se všemi občany. Po svém dřívějším bydlišti nemám čas tesknit, protože jsem plně vytižená.

V loňském roce dne 24. září krajská komise udělila čestný diplom Vesnice roku 2005 obci Žernov za vzorné vedení obecní knihovny. Na základě tohoto vyhodnocení se knihovna Žernov dostala do užšího výběru na udělení ceny Knihovna roku pro rok 2005. Byla jsem, spolu s dalšími 11 zástupci knihoven z celé republiky, pozvána do Prahy, kde jsem dne 6.10. 2005 v Zrcadlové kapli Klementina za přítomnosti ministra kultury pana Vítězslava Jandáka převzala „Čestné uznání za mimořádný osobní přínos knihovnice k roli knihovny v malé obci Obecní knihovně v Žernově“. (viz též článek V.Škraňkové Vesnice roku a knihovny ve čtvrtém čísle loňského roku - http://unas.svkhk.cz/pdf_archiv/0642.pdf).

Tohoto ocenění si velice vážím, ale vím, že se zdaleka naše knihovna nemůže rovnat s velkými a profesionálními knihovnami.

Chtěla bych při této příležitosti poděkovat panu starostovi za pochopení pro mé aktivity, za přidělené finanční prostředky na nákup knih do knihovny, kolektivům Městské knihovny v Náchodě a v Červeném Kostelci za ochotu při výpůjčkách mezi knihovnami a za odborné vedení.

Doufám, že i tato moje práce je alespoň trochu užitečná, protože se snažím naplňovat slova J.A.Komenského:

„Nikdo se nenarodil pro sebe, všichni se rodí pro lidskou společnost, a kdo jí podle svých sil nepomáhá, ukazuje se nehodným toho, aby mu jiní v něčem pomáhali.“

© 2000-2004 Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové · pujcovna@svkhk.cz
· knihovna@svkhk.cz · studovna@svkhk.cz · <http://www.svkhk.cz>